

พลู

พลูชื่อทางพฤกษศาสตร์ *Piper betle* Linn. อยู่ในวงศ์ Piperaceae ชื่ออังกฤษ Betel Vine พลูเป็นไม้เถาใช้รากเกาะยึดกับต้นไม้อื่นเพื่อพยุงลำต้นเป็นพืชที่ขยายพันธุ์ง่ายด้วยการปักชำ ปลูกได้ทั่วไปทุกภาคของประเทศ ใบมีลักษณะเป็นรูปหัวใจ ขอบใบเป็นคลื่น มีกลิ่นเฉพาะตัว มีช่อดอกเป็นรูปทรงกระบอกขนาดเล็ก ยาวประมาณ 2-3 ซม. เมื่อเคี้ยวจะมีรสเผ็ดร้อน ใช้เคี้ยวกับปูนและหมาก เพื่อดับกลิ่นปาก และฆ่าเชื้อในปาก ใบพลูมีน้ำมันหอมระเหย เรียกว่า 'Betel oil' ประมาณร้อยละ 0.7-2.6 ประกอบด้วย charvicol ซึ่งมีฤทธิ์ฆ่าเชื้อโรค และยังมี chavibetol , allypyrocatechol , methyl charvicol , cavacrol , eugenol , estragol , eugenol methylether , 1,8 - cineole alpha and beta caryophyllene และ cadinene นอกจากนี้ยังมี arakene ซึ่งมีฤทธิ์คล้าย cocaine ดังข้อมูลของ Tum (1980) เป็นยาชาเฉพาะที่ ใบพลูมีฤทธิ์ฆ่าเชื้อโรคใช้ทำยาอมกลั้วคอ นอกจากนี้มีกรดอะมิโนหลายชนิด วิตามิน และแร่ธาตุต่าง ๆ เช่น calcium , phosphorus , iron , iodine , fluoride โดยเฉพาะ fluoride มีมากกว่าในอาหารทั่วไป ทำให้ผู้เคี้ยวใบพลูมีฟันแข็งแรง ในตำราไทย จากการศึกษาของ พร้อมจิต ศรีสัมพันธ์ (2532) พบว่า ใบพลูสามารถระงับอาการคันจากลมพิษ หรือแมลงกัดต่อยได้ โดยใช้ใบสดตำแล้วทา หรือขยี้ใบสดลงบนผิวหนังบริเวณที่เป็นโดยตรง หรือนำใบพลูผสมกับเหล้าโรง คั้นเอาน้ำมาทาผิวหนังบริเวณที่เป็น เชื่อว่าใบพลูมีฤทธิ์ทำให้ชาจึงลดอาการคันลงได้